

lahja vsak dan razen sobot, nedelj in praznikov.
Issued daily except Saturdays, Sundays and Holidays.

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

Uredniški in upravniki prostori:
2687 S. Lawndale Ave.
Office of Publication:
2687 South Lawndale Ave.
Telephone, Rockwell 4904

CHICAGO, ILL., ČETRTEK, 10. OKTOBRA (OCT. 10), 1935. Subscription \$6.00 Yearly. STEV.—NUMBER 198

Boj za industrijski unionizem se je začel na konvenciji federacije

Enajst resolucij predloženih za ustanovitev industrijskih unij v industrijah masne produkcije. Nadalje je bilo predloženih pet resolucij za ustanovitev samostojne delavske politične stranke kljub temu, da eksekutiva nasprotuje delavski stranki, češ, da je to "ideja iz Moskve".

Atlantic City, N. J., 9. okt. — Troj boji med pristaši industrijskega unionizma in starokopitnega "craft" unij se je začel ta-ko drugi dan 56. redne konven-cije Ameriške delavske federacije. Boj obeta, da bo huđ, in ne bodo zagovorniki industrijskega unionizma izvojevali večje zmage na tej konvenciji, kot so dosegli vsaj dober kompromis.

Enajst resolucij je bilo večino predloženih v prilog industrijskemu unionizmu; vse te resolucije zahtevajo, naj federacija pusti industrijskim unijam proste roke in naj drži svoje stare strokovne inije pred industrijsko masno produkcijo.

Tipična je resolucija Mednarodne unije rudarskih in topilniških delavcev, ki zaključuje: "Stališče Ameriške delavske federacije naj bo, da takoj zamenja sedanjo formo organiziranja delavcev po "craftih" ali strokah s formo organiziranja delavcev ene industrijske masne produkcije v eno samo unijo, katere naj obsega vse delavce v določeni industriji brez omejitve na stroko. Na ta način bodo delavske unije konsolidirale svojo moč in se lažje borile s konsolidiranimi kapitalističnimi institucijami".

Vprašanje samostojne delavske politične stranke je na konvenciji predloženih pet resolucij za ustanovitev samostojne delavske politične stranke v Združenih državah. Te resolucije poudarjajo, da ameriško delavstvo — je že sprejelo, da mu bo delavska stranka bolj koristila kakor pa sedanja taktika federacije, ki odpira "prijatelje" iz kapitalističnih strank!

Dalje so bile predložene resolucije za izpustitev Mooneyja iz ječe, za amandiranje federalne ustave v prid zaščiti delavske zakonodajstva, za podprtje bank, proti fašizmu, proti oboroževanju državnih milic s federalnim orožjem, za spodbujanje mirovnega programa Sovjetske unije in za odpravo generalne stavke.

John Frey, glavni zagovornik starokopitnega strokovnega unionizma, je predložil resolucijo, ki določa, da federacija izključi unijo oljnih delavcev, če ta unija ne odstopi svojih kotlarjev, da se lahko pridruži koaliciji unij.

Mrs. Frances Perkins, tajnica departmeta za delo, je večino obiskala konvencijo in poslušala delegate s kratkim govorom, v katerem je izrekla upanje, da se obnova industrijskega mirno, brez štrajkov in sporov, odkar je kongres ustanovil razna obvezna razsodišča za postredovalne odbore med delavci in delodajalci. Perkinsova upa, da bodo ta razsodišča (Da je na 2. strani.)

Ameriška vlada posvarila Italijo

Zahteva protekcijo ameriškega poslaništva v Addis Ababi

Washington, D. C., 9. okt. — Državni tajnik Hull je posvaril Italijo, naj italijanski vojaški letalci pazijo, da ne bodo metali bomb na poslopje ameriškega poslaništva v Addis Ababi in druge ameriške ustanove v slučaju napada iz zraka na abesinsko prestolico.

Hull je zaeno naznanil, da je prejel poročilo od C. H. Van Engerta, ameriškega poslanika v Addis Ababi, da je slednji odredil, da morajo raz vseh ameriških institucij vzhitati velike ameriške zastave. Poslaniški urad se nahaja na nasprotni strani mesta od poslaniških uradov drugih držav in se ga lahko določi iz zraka.

Druge ameriške institucije v Addis Ababi so misijonske postaje, šole in nekaj bolnišnic. Poleg teh imajo Američani par trgovskih podjetij. V slučaju da bi italijanski letalci bombardirali ameriške ustanove kljub Hullovi svaritvi, je bilo namignjeno, da to lahko rezultira v izbruhu sovražnosti med Italijo in Ameriko.

Washington, D. C., 9. okt. — V zvezi z Rooseveltovo proklamacijo, da bo Amerika ostala nevtralna v sedanjem italijansko-abesinskem konfliktu, je uprava Export-Import banke naznanila, da ne bo dajala kreditov Italiji za nakup blaga.

Uradniki banke so zaeno naznanili, da bodo slično nastopili proti Abesiniji, ako bo to vprašanje prišlo na površje. Izjavili so, da doslej še niso prejeli nobenega apela za posojila z ozirom na financiranje trgovine z afriškimi cesarstvom.

Sovjetski letalec obsojen na smrt

Sverdlovsk, USSR, 9. okt. — Letalec in letalski učitelj Andrejev je bil večraj tu obsojen na smrt iz razloga, ker je namenoma uničil tri letala iz maščevanja nad sovjetsko vlado, ki je pregnala njegovega očeta, kulaka, na mrzli sever.

Angleži aretirali štiri italijanske špione

Valetta, Malta, 9. okt. — Trije Italijani in eden britanski državljan, čigar oče je Italijan, so bili večraj aretirani na obtožbo vohunstva v prid Italiji.

Trockij na smrtni postelji v Oslu

Kopenhagen, 9. okt. — Današnja vest iz Osla na Norveškem se glasi, da Leon Trockij, izgnani boljševiški vodja iz Rusije, se bori že tri tedne s smrtno v nekli bolnišnici v Oslu. Trockij je bolan na jetiki.

Španija za ogromno oboroževanje

Madrid, 9. okt. — Španska vlada je večraj odglasovala za vojni proračun, ki določa 50 milijonov pezov (\$7,000,000) za armado.

Domače vesti

Obiski
Chicago, 9. okt. — Gl. urad SNPJ sta obiskali Mary Mihelčič in Rose Jenko, Milwaukee, Wis. Nadaljnji obiskovalci: Mrs. J. Novak, New Duluth, Minn., Fr. J. Černivec z ženo, Ely, Minn., in John Dolinšek, Galesburg, Ill.

Tamburaši v radiu
Benwood W. Va. — Tamburaški zbor Velebit ponovno nastopa na radiopostaji WWVA v Wheelingu, W. Va., vsako nedeljo ob 10:15 predpoldne, vzhodni čas. Naše ljudi po West Virginiji, Pennsylvaniji in Ohio opozarjamo na to dejstvo.

Nov grob v starem kraju
Verona, Pa. — Ivanka Kumerca je prejela žalostno vest, da je v Knežaku na Notranjskem umrla njena mama Marija Delost v starosti 82 let. V Ameriki zapušča eno hčer, v stari domovini pa dve hčeri in sina.

Novice iz Južne Amerike
Buenos Aires, Arg. — Tu so se poročili Ivan Gazvoda iz Podgrada na Dolenjskem in Pepca Podgornik iz Vrtovine ter Franc Hojak iz Čepovana in Franciška Forčesin iz Sv. Petra pri Gorici. — Victor in Agata Črnič, oba iz Bilj, sta dobila hčerko, Franc in Angela Vodopivec, on iz Dornberga in ona iz Vrtojbe, sta pa dobila sinčka.

Se en nov grob v starem kraju
Butte, Mont. — Mary Avmaň, članica društva 207 SNPJ, je prejela žalostno vest, da je v Butoraju pri Črnomlju umrla njena mati Marija Kocjan, roj. Deržaj, v starosti 58 let. V Ameriki zapušča hčer in brata Johna Deržaja, v starem kraju pa moža, tri sinove in eno hčer.

Obletnica atentata na kralja Aleksandra

Beograd, 9. okt. — Danes je preteklo leto dni, kar je bil jugoslovanski kralj Aleksander ustreljen v Marseillesu na Francoskem.

TEŽAVE Z IZVAJANJEM RELI-FNEGA PROGRAMA

Situacija zapletena bolj ko kdaj prej

ROOSEVELT OBDOLZEN ZAVLAČEVANJA

Washington, D. C. — (FP) — Relifna situacija je danes bolj zapletena ko kdaj prej in odgovornost za to pripisujejo Rooseveltovi politiki. Preteklo zimo je šlo izvajanje programa religij del precej gladko, nakar je predsednik zahteval skoro pet milijard dolarjev od kongresa, da se omogoči upostavitve 3,500,000 delavcev, odvisnih od federalne pomoči, pri religijnih projektih v juliju. Zaradi raznih ovir je bil datum preložen na 1. novembra, toda vse kaže, da ne bo armada brezposelnih, ki je sedaj odvisna od federalnega relifa, uposlana do določenega časa.

Za zavlačevanje programa religij del je odgovoren Roosevelt, ker je določil mesečno mezdo \$19 do \$94 za 120 ur dela. Na pritisk delavskih organizacij v New Yorku se je moral Roosevelt podati in skrajšati delovne ure pri gradnji projektov, pri katerih morajo biti upošteni izurjeni delavci. To je bila prva koncesija organiziranemu delavstvu v New Yorku.

Vsa dosedanja poročila federalne religijne administracije glede števila brezposelnih, ki so bila objavljena v javnosti, so pobarvana. Število ljudi, ki so sedaj na religijni listi federalne vlade in potrebujejo zasluzka, ni 3,500,000, temveč 6,500,000 in to tudi v primeru, da ena oseba od vsake družine, ki je na religijni listi, dobi delo pri religijnih projektih.

Opozicija proti Rooseveltovemu programu religij del se je šele pričela. Organizirano delavstvo v New Yorku je že pokazalo svojo moč in izvojevalo "običajno mezdo", proti kateri se je Roosevelt boril v kongresu in je v tem boju tudi

Novi vodja delavske stranke v Angliji

Attlee zamenjal Lansburyja

London, 9. okt. — Clement Richard Attlee, laboritski poslanec v angleški zbornici, je bil večraj soglasno izvoljen za ofi-cielnega voditelja delavske stranke v parlamentu namesto odstopivšega Georgeja Lansburyja. Lansbury je odložil parlamentarno vodstvo delavske stranke v znak protesta proti sklepu večine v stranki, da mora stranka podpirati politiko sankcij proti fašistični Italiji, pa naj te sankcije vključujejo tudi vojno na strani Lige narodov z Italijo. Novi vodja Attlee se popolnoma strinja s tem stališčem laboritske stranke v Angliji.

Balkanski blok stoji z Ligo narodov

Države na Balkanu bodo sodelovale v sankcijah

Atene, 9. okt. — Grška vlada je večraj sklenila, da se Grčija pridruži Balkanski zvezi in skupaj z ostalimi državami na Balkanu podpira sankcije Lige narodov proti Italiji. Balkanska zveza bo sodelovala v ekonomskih, finančnih in tudi vojnih sankcijah, če bo treba. Ostale države Balkanske zveze, ki so se izrekle za sankcije, so Jugoslavija, Rumunija in Turčija.

Drugi Mussolini, ki je proti vojni

Praga, Čehoslovakija, 9. okt. — V Cuninu na Češkem biva italijanski zidarski delavec po imenu Antonio Mussolini, ki je te dni vložil prošnjo za čehoslovaško državljanstvo. Ta Mussolini je izjavil, da sovraži svojega soimenjaka diktatorja Mussolinija, ne mara nič slika-ti o vojni v Abesiniji in se nikdar več ne vrne v Italijo.

uspel, ko je bil na njegovo zahtevo poražen McCarranov amendment.

Italijani prodirajo v notranjost Abesinije

Francoski krogi vidijo možnost izolacije abesinske prestolice. Poskusi poveljnika abesinskega vojaštva, da iztrga Aduvo Italijanom, so se izjalovili. Tujezemci zapuščajo Addis Ababo. Mussolini utrjuje obrežna mesta in izziva Ligo narodov. Velika Britanija poslala nadaljnje bojne ladje v Sredozemsko morje

Francija odklonila posojila Italiji

Akcija Lige narodov onemogočila pogodbo z bankirji

Pariz, 9. okt. — Upanje Italije, da bo dobila denar iz Francije za financiranje afriške vojne, se je izjalovilo. Pogajanja, katere je Italija vodila z vodilnimi francoskimi bankirji v zadnjih treh dneh z namenom, da dobi posojilo v vaoti milijarde frankov, so se razbila, ko je Liga narodov zapretila, da bo izvajala ekonomske in finančne sankcije proti Italiji.

Francoski finančni krogi se ne navdušujejo za Mussolinijevo pustolovščino v vzhodni Afriki in ne verjamejo v uspeh italijanskega orožja. Iz tega razloga so bili veseli, ko je akcija Lige narodov onemogočila nadaljnja pogajanja z italijansko vlado, ki je prišla v resne finančne zagate. Nekaj pariških bankirjev je dejal, da je finančna situacija v Italiji taka, da se bo njena militaristična kampanja v Abesiniji najbrž izjalovila. Možnost je, da bi Italija lahko dobivala surovine, ki jih potrebuje za svojo militaristično kampanjo, kljub Liginim sankcijam, če bi imela denar, a tega nima.

V zadnjem času se je Italija obrnila na Nemčijo glede dobavljanja vojnega materiala, toda Nemčija je apel odklonila, ker se zaveda, da Italija nima denarja, da bi plačala račun.

Stavkujoči farmarji nočejo premirja

Governer Horner zapretil z oklicem obsednega stanja

Chicago, 9. okt. — Governer Horner je sinoči zapretil z razglasom obsednega stanja, da tako prepreči nasilstva v stavki mlekarških farmarjev, ki so deloma ustavili dovoz mleka v mesto.

V svoji izjavi Horner naglašal, da je poslal nadaljnjih 120 državnih policajev stražit ceste v stavkovnem okrožju severnega Illinoisa, kjer so farmarji najbolj militantni, da tako prepreči čine vandalizma. Horner je izdal to svarilo, ko so mlekarški farmarji odklonili njegov predlog glede premirja 30 dni, v času katerega naj bi posebna komisija proučevala situacijo in potem objavila svoja priporočila. Farmarji so na ta predlog odgovorili, da bodo nadaljevali z mirnim piketiranjem, dokler ne bodo čikaške mlekarne sprejele njih zahteve, da morajo dobiti \$2.50 za vsakih sto funtov m'eka. Pogodba, ki je sedaj v veljavi, določa \$1.75 za sto funtov mleka.

Odkl, da farmarji vztrajajo v stavki, dokler ne izvojeje svojih zahtev, je padel na konferenci v Elginu, katere so se udeležili reprezentantje mlekarških farmarjev iz desetih illinoiskih in štirih wisconsinskih okrajev. Proti premirju je glasovalo 65 zastopnikov stavkujočih farmarjev, za pa samo pet.

Addis Ababa, 9. okt. — Ras Sejum, abesinski poveljnik na severni fronti, je poročal danes zjutraj, da je uspešno zaokrožil italijansko desno krilo in ujel večje število Italijanov, med njimi 30 častnikov. Druga abesinska armada, ki šteje 80,000 mož, uspešno prodira proti reki Setit, katere meji Abesinijo od Eritreje.

London, 9. okt. — Iz Rima ne poročajo ničesar važnega z abesinske fronte. Ameriški poročevalci, ki se nahajajo z italijansko armado v Afriki, se pritožujejo čez ostro italijansko cenzuro. Hearstov poročevalec Floyd Gibbons ni mogel že od nedelje poslati nobenega poročila.

Zeneva, 9. okt. — Italija je ignorirala razsodbo Lige narodov nad seboj, da je kriva vojne v Afriki, in danes je poslala protot proti Abesiniji zaradi izgonu njenega poslanika iz Addis Ababe. Italija smatra, da je Abesinija s tem pretrgala diplomatske stike z njo in to pomeni agresivni čin(!). Skupščina Lige narodov, ki se je danes sesla, ima odločiti o sankcijah napram Italiji. Sankcije bodo vsenkoli imele pet stopenj. Prva stopnja bo finančna blokada: odpoved posojil in kredita; druga stopnja bo trgovinska blokada, ki ima ustaviti izvoz iz Italije, tretja stopnja ustavi uvoz, četrta pa bo moralni pritisk na italijansko ljudstvo; peta in zadnja stopnja bo blokada Italije z bojnimi ladjami.

Džibuti, francoska Somalija, 9. okt. — Stalno prodiranje italijanske armade v notranjost Abesinije je uverilo francoske in druge evropske uradnike v tem mestu, da bodo Italijani pretrgali železniško zvezo med Addis Ababo in tem francoskim pristaniščem ter tako izolirali abesinsko prestolico. Železnica je lastnina Francije, toda francoski krogi so uverjeni, da ne preti nobena nevarnost železničarjem, ki tvorijo precej veliko kolonijo v Diredavi.

V primeru, da Italijani zase- dejo železniško progno, jim bo to olajšalo prodiranje proti abesinski prestolici, katero nameravajo izolirati. Italijanske čete so že dospеле v mesto Jigigo, ki je okrog 50 milj oddaljeno od železniške proge.

London, 9. okt. — Poročilo, ki ga je poslal reporter listu "Exchange Telegraph" iz Addis Ababe, se glasi, da se 80,000 abesinskih vojakov pod vodstvom poveljnika Raskasa pomika proti mestu Aksum.

Vest iz italijanskih virov se glasi, da je abesinska armada trikrat naskočila italijanske posadke v Aduvi. Da ponovno zase- de mesto, ki so ga po ljuti bitki okupirali Italijani, a je bila vankikrat pogonana nazaj.

Addis Ababa, 9. okt. — Cesar Selassie je pozval Italijanskega poslanika profa Gigliuccija, naj se takoj umakne s svojim štabom iz abesinske prestolice, zaeno pa je odklical abesinskega poslanika v Rimu. Drugi abesinski konzuli in peđaniki v italijanski koloniji Eritreji so bili tudi pozvani domov.

Naporna pol, ki vodi v vojno. (Narislal Jerger.) — Federated Pictures.

Vesti iz Jugoslavije

(Izvirna poročila iz Jugoslavije.)

Številne premeštve. Po izjavi ljubljanskega bana so bile tudi druge številne premeštve. Izšel je ukaz o premeštvi kakih 25 okrajnih svetnikov in banskih svetnikov Sloveniji. Razni okrajni svetniki, ki so bili na prejšnjih režimov premeščeni nazaj, drugi okrajni svetniki pa, ki so z vneto podprli prejšnje režime, pa so bili premeščeni v Srbijo ali k banskim svetnikom. Premeštve in upokojevanje bodo seveda še nadaljevali.

Prava pocenitve. — Nova ukaz o znižanju plač državnih uradnikov je bila izdana zaradi pomanjkanja denarja, ker so se živila pocenila. Pravi vlada. Toda prav dan ali dan kasneje, ko je bila uredba, so beogradskega povisali ceno kruha za pol pri kill. Peki utemeljujejo podražitev z dejstvom, da je vsa krušna moka podražila.

Smrtne nesreče. — Dne 22. oktobra se je dogodila v bližini Slovenske Bistrice smrtna nesreča. V Poljskavo domov prišel s svojim tovornim vozom neki posestnik, nasproti mu je pripeljala 28 letna mladenka Gradišarjeva iz Slov. Bistrice. Stopala je zraven vozov, katerega je bil vprežen. Vozila je pravilno po desni strani, tik pred avtom pa je nezgodoma zavozila na levo ravno ter avto, ki se je zaletel v vrtec. Avto pa je zadel v kmetico v glavo ter ji povzročil veliko rano, za katero je kmetica v nekaj minutah umrla.

Smrtne nesreče. — Pri vasi Breznik v litijskih okoličinah je bilo na zemljo ljubljansko letalo, ki sta sedela v njem letalca Dusan Breznik in spremljevalca Davorin Ernejc iz Ljubljane. Pri naglem zavoju je letalo zmanjkalo hitrosti, pa je letalo padlo v gozd. V bližini letala je nekdo našel letalce, ki so bili zelo pohitelo na pomoč ter letalca Breznika iz letala, ker mu ni mogel rešiti. Ernejc je rešil iz letala sam. Ernejc je potolčen le po glavi, Breznik pa ima tudi notranje rane. Na kraj nesreče je prišel litijski zdravnik, ki je oba odpeljal v ljubljansko bolnišnico. Kakor znanostnik niso poškodbe nevarne.

Manever. — "Jutro" je pripravila velik manever pri Brečkem obzoru Save. Oblasti niso bile vse potrebne: potovanja so potli in prehode ter posestnikom, da so prideli z njiv. Z vseh strani dovažajo seno in slamo, brzojavne in telefonske itd. "Jutro" zaključuje poročilo s temile ginjivimi besedami: "Ker v teh krajih ni bilo večjih vojaških vaj, predvalstvo zelo navdušeno z nestrpljivostjo čaka prihoda vojske, na pokanje in grmenje topov."

Samomor. — Maribor doživlja, da se samomorilka p. Kristina Jerepinova, stara 19 let, po poklicu milošinska učiteljica. V svojem stanovanju v Smetanovi ulici je ležala nekaj dni. Sosedje je prišli, da je kam odpovala. Ko jo našli, je bila m. k. Jerepinovi sestra iz Avstrije. Zato je poklicala ključarja, ki jo je odnesel v bolnišnico. Zato je poklicala ključarja, ki jo je odnesel v bolnišnico. Zato je poklicala ključarja, ki jo je odnesel v bolnišnico.

Samomor. — Komaj 20 letni posestnik sin Jernej Jerepin v mariborski ulici se je ustrelil. Pognal si je puško strel v glavo. Vse okoliščine so neznane. Vse okoliščine so neznane. Vse okoliščine so neznane.

partmentu. Spor med obema stavbinima departmentoma traja že enajst mesecev, toda delegatje naglašajo, da ni povzročil razcepitve gibanja v mestih in državah, ker je boj za kontrolo med glavnimi uradniki, ne pa med članstvom.

Italijani prodirajo v notranjost Abesinije
(Nadaljevanje s 1. strani.)
storih, ki so zavarovani proti bombam.

Cesar Selassie je odklonil francosko ponudbo glede sodelovanja v poskusih glede poravnave italijansko-abesinskega konflikta. On se zanaša na pomoč Velike Britanije, ki je koncentrirala veliko število bojnih ladij v Sredozemskem morju, ob vhodu Sueškega prekopa in južno od Adena, v bližini Arabije. Tu prevladuje mnenje, da pošilja Anglija orožje abesinski armadi preko Sudana in britske Somalije in jo tudi drugače podpira.

Boj za industrijski unionizem se je začel na konvenciji federacije
(Nadaljevanje s 1. strani.)
kmalu izpodrinila nasilne konflikte v ameriških industrijah.

Atlantic City, N. J. — (FP) — Separatna zborovanja dveh tekmujočih departmentov gradbenih unij, ki so se vršila v istem hotelu, so povečala razkol med njima.

London, 9. okt. — Angliška vlada, ki se boji resnih posledic iz sedanjega italijansko-abesinskega konflikta, je pripravljena na akcijo. Poveljništvo bojnega mornarice se zaveda resnosti situacije in je pripravljeno na vse eventualnosti. Promet v pristaniščih. Portland in Weymouth, kjer ima bojna mornarica tajne zaloge municije, je silno živahen. Admiraliteta stalno pošilja bojne ladje v Sredozemsko morje, medtem pa jeza proti Italiji, ki bo postavila svoje kandidate pri prihodnjih volitvah. Odobrila je že program, s katerim bo šla v volilni boj. V programu obljubljuje mesečni dohodek \$100 vsaki osebi, redukcijo davkov, takojšnjo izplačitev bonusa bivšim vojakom in prosto stanovanje.

Smrtna obsodba Hauptmanna potrjena
Trenton, N. J. — Vrhovno državno sodišče v New Jerseyju je v sredo zavrglo priziv Bruna Hauptmanna proti smrtni obsodbi in s tem je potrdilo sodbo nižjega sodišča, da mora Hauptmann umreti na električnem stolu zaradi ugrabljenja in umora Lindberghovega otroka.

Zborovanje stanovanjske konference

Pritisk na delegate Ameriške delavske federacije

Washington, D. C. — (FP) — Splošna delavska stanovanjska konferenca, ki ima svoj glavni stan v tem mestu, je sklicala izredno zborovanje v Atlantic Cityju, N. J., na 12. oktobra, z namenom, da zainteresira delegate, ki so prišli na konvencijo Ameriške delavske federacije, za svoj program.

Med delavskimi skupami, ki so se odzvale pozivu, je večje število centralnih delavskih unij in stavbnih svetov, ki so podprli načrt gradnje cenjenih stanovanj, katerega je v zadnjem zasedanju kongresa predložil kongresnik Ellenbogen. Sklicatelj zborovanja upajo, da bodo s svojim pritiskom na delegate ADF uspeli in da bo konvencija odobrila definitivno stališče glede gradnje cenjenih delavskih stanovanj.

Predsednik Splošne delavske stanovanjske konference je James J. Devitt, načelnik sveta stavbnih unij v Philadelphiji, tajnik pa C. Bauer.

Pregled visokih stroškov zdravstvene oskrbe

Washington, D. C. — Zdravstvena oskrba stane ameriške delavce milijarde dolarjev letno, pravi Josephine Roche, pomožna tajnica zveznega zakladnega departmenta, v svojem naznanilu glede splošnega pregleda, ki ga je odredil njen department. Letni stroški zdravstvene oskrbe družin z dohodkom \$2500 znašajo po mnenju pomožne tajnice \$2,400,000,000. Od te vsote predstavlja \$900,000,000 izguba zaslužka, \$1,500,000,000 pa stroški za zdravila in zdravilnike. Ta pregled bo financiran iz sklada javnih del in vodil ga bodo direktorji federalne zdravstvene oskrbe. Upoštevali bodo 3500 pregledovalcev, ki bodo obiskali 750,000 družin v 95 večjih industrijskih mestih in ugotovili širjenje bolezni, ki zahtevajo največ žrtev med industrijskimi delavci.

Kreditna liga dobiva prišteje v Ameriki

Detroit, Mich. — Navdušenje za Ligo socialnega kredita, ki je nedavno prišla na krmilo v kanadski provinci Alberti, se je pojavilo v Detroitu. Te dni je bila tu ustanovljena slična organizacija, ki je naznanila, da bo postavila svoje kandidate pri prihodnjih volitvah. Odobrila je že program, s katerim bo šla v volilni boj. V programu obljubljuje mesečni dohodek \$100 vsaki osebi, redukcijo davkov, takojšnjo izplačitev bonusa bivšim vojakom in prosto stanovanje.

Stavka ustavila obrat v tekstilni tovarni

Brunswick, Maine. — Stavka tekstilnih delavcev proti navkralnemu sistemu, ki ga je uvedla Cabot Mfg. Co., je rezultirala v ustavitvi obrata. Okrog tisoč delavcev je zavojevalih v stavki.

Predsednik Roosevelt pojasnjuje farmerjem v Freemontu, Neb., aktivnosti vladne farmerske institucije AAA.

Značaj kompanijskih unij razgaljen

Vladni biro objavil rezultat svoje študije

Washington, D. C. — (FP) — Federalni biro za delavsko statistiko je te dni objavil rezultat svoje študije kompanijskih unij. Podatki in fakti, ki jih je zbral, so nadaljnji dokaz, da take unije ne morejo protektrirati delavskih interesov.

Biatvo pravega delavskega unionizma je zaščita mezd in delovnih pogojev, toda študija vladnega biroja je ugotovila, da je izmed 593 firm s kompanijskimi unijami le okrog dvajset predložilo evidenco o meznem dogovoru z delavci. Ogromna večina dogovorov sploh ne vsebuje določb glede mezd, delovnih ur in drugih delovnih pogojev.

V samo 155 kompanijskih unijah plačujejo člani prispevke za kritje stroškov, dočim se seje vrše enkrat ali dvakrat v letu, na katerih se razpravlja po večini o varnostnih ukrepih, ne pa o meznih in drugih delavskih problemih.

Da je zakon obnove pospešil ustanavljanje kompanijskih unij, je razvidno iz statistike, da je bilo 64% takih unij ustanovljenih l. 1933 in pozneje. Veliki industrijski koncerni so hoteli s tem preprečiti organiziranje delavstva v pravih unijah in so deloma tudi uspeli.

Elektrarski baroni zmagali na sodišču

New York. — Newyorčani ne bodo pri prihodnjih mestnih volitvah imeli prilike glasovati o vprašanju, ali naj mesto zgradi svojo elektrarno. Sodnik Dore je elektrarskim baronom napravil uslug in prepeval referendum. Mestna vlada bo sicer vzela priziv, ampak bo preveč legalistične navlake in zavlačevanja. Zupan LaGuardia je rekel, da bo šel pred legislaturo in zahteval kreiranje municipalne komisije, ki bi lahko zgradila elektrarno in razpečevala elektriko. Zahteval bo tudi državni zakon, ki bi dovoljeval take referendume.

Zenge pred sodiščem

Chicago. — Včeraj se je začela sodnijska obravnava proti Mandevillu Zengeju, sinu nemškega farmerja iz Cantona, Mo., ki je obtožen enega najbestialnejših umorov v zgodovini čikaške kriminalne sodnije. Zenge je obtožen, da je 31. julija t. l. odrezal splovila dr. Walterju J. Bauerju iz mačekovanja, ker se je dr. Bauer oženil z njegovo bivšo zaročenko Louiso Schaeffer. Ko je Zenge izvršil svoj divjaški čin, je pustil svojo žrtev v avtu ob cesti na južni strani čikaškega mesta, da je izkrcavala do smrti. Kakor poročajo, bo Louise Schaeffer Bauer glavna državna priča proti obtoženci. Glavni zagovor Zengejevih odvetnikov menda bo, da Zenge ni pri zdravi pameti.

Kampanja organiziranih farmerjev in delavcev

Atlantic City, N. J. — Poročilo Union Label Trades Dept., ki je bilo predloženo konvenciji Ameriške delavske federacije, vsebuje dogovor, ki je bil sklenjen s Splošno farmersko unijo. Dogovor vsebuje provizijo, da morajo farmerji kupovati unijske izdelke, unionisti pa poljske pridelke, ki jih razpečava farmerska organizacija. "Ta združni načrt glede sodelovanja med organiziranimi delavci in farmerji vsebuje velike možnosti in upamo, da bo od njega imelo dobiček delavstvo in farmerji," je rečeno v poročilu.

Pet nacijev tepenih v New Yorku

New York. — V terek je dirjal po ulicah v židovskem distriktu v New Yorku avtotruk s petimi moškimi, ki so bili oblečeni v nacijski uniformi in imeli so znak svastike na rokavu. Takoj se je pognalo za trukom okrog 3000 krojaških delavcev, ki so truk ustavili in nacije strahovito pretepli. Polcija, ki je priletela pravočasno, je petorico rešila še hujskega. Nekaj izgrednikov je bilo aretiranih. Petorica je oglašala shod nemške nacionalsocialistične lige in imela je toliko predrznosti, da je paradirala skozi judovski distrikt.

Štiriletni deček ves "premešan" v notranjosti

Pittsburgh, Pa. — Zdravniki so dognali, da je pri štiriletnem Bobbyju Lippertu "vse narobe" v njegovem telesu. Bobby ima srce na desni strani namesto na levi, slepic ima na levi namesto na desni, jetra so tudi na levi namesto na desni in njegova leva ledvica je na desni, desna pa na levi. "Drugeče" je deček zdrav.

Strojniki zmagali

Ft. Smith, Ark. — Organizirani strojniki so se po pettedenski stavki, ki je popolnoma ustavila obrat v tovarni Solid Mfg. Co., vrnila na delo, ko je družba pristala na vse pogoje, ki so jih stavarji predložili.

Zamorski protesti proti Italiji

New York. — Nad deset tisoč zamorcev se je udeležilo shoda v Madison Square Gardnu, ki ga je sklicala Ameriška liga proti vojni in fašizmu in na katerem so govorniki obsodili italijansko militaristično kampanjo v Abesiniji. Na shodu je bila reprezentirana tudi državna delavska federacija, krajevni svet strokovnih unij in večje število verskih organizacij.

Aretacija delavskega agitatorja

Statesville, N. C. — Leonard Green, organizator unije United Textile Workers, je bil tu aretiran na obtožbo podžiganja na izgrede. On pravi, da je bil aretiran predno je imel nagovoriti grupo 600 delavcev, ki so zastavkali proti Mooresville Cotton Co., in zato je obtožba neutemeljena.

Zanimiv ruski film v Chicagu

Chicago. — Sovjetski film "Kmetje", ki kaže kmetako življenje v današnji Rusiji, se predvaja v teatru Princes v So. Clark ulici blizu Jackson bulevarda v downtownu. Ameriški filmski kritiki zelo hvalijo ta sovjetski produkt. Predvajanje traja vsak dan od poldneva do polnoči.

KER JE ZASMEHOVAL POLITIČNO DELOVANJE SVOJE ŽENE

Sodišče v Laičevu v sovjetski Rusiji je pravkar zašilo za več mesecev nekega Nikolaja Andrejeva, češ da je sistematski "kall in zasmehoval" politično delovanje svoje žene.

K temu moramo pripomniti, da so obsojenčev ženo pred nekaj meseci izvolili v mestni svet; zato je morala nastopati na javnih shodih in tudi govoriti. Nu, Nikolaj Andrejev je rad poslušal njene govore in je tudi navdušeno ploskal — kadar je bil dobre volje; zgodilo se je pa tudi, da kdaj ni bil, in takrat je pri vsakem drugem stavku skočil ženi v besedo.

Sodnikom je obljubil, da bo v bodoče svojo ženo hudo spoštoval in da je ne bo več motil na shodih.

KER JE REKEL, DA JE GOERING DOBRO REJEN

Pred sodiščem v Bochumu se je moral zagovarjati rudniški zdravnik dr. Driessen iz Recklinghausna. Očitajo mu, da je krvavo razžalil predsednika pruske vlade Hermana Goeringa. Nekega večera je namreč obtožen dr. Driessen v recklinghausenski kavarni na glas in v zaljviv besedah zatrjeval, da je general Goering prest debelih.

Sodišče je obtoženca obsodilo na pet mesecev zapora. Če bi bil govoril na primer o Goebbelsu, da je suh ko prekija, bi ga bilo najbrže prav tako zašilo. Vse je pač relativno na tem svetu.

Alli ste narofeni na dnevnik "Prosveto"? Podpirajte svoj list!

Prizor z vojaških manevrov nemške armade, ki so se vršili pred nekaj dnevi v bližini mesta Lunenburg-Heath.

